

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
(Φ.Ι.ΛΟ.Σ.) ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Τ Ρ Ι Κ Α Λ Ι Ν Α

ΕΤΗΣΙΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΜΟΣ 26ος

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

7ου ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
(Τρίκαλα, 11-13 Νοεμβρίου 2005)

ΤΡΙΚΑΛΑ 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

- Χαιρετισμός του Προέδρου της Οργανωτικής Επιτροπής καθηγητή κ. ΜΑΡΙΑΝΟΥ ΚΑΡΑΣΗ	9
---	---

Α. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ - ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ζ. ΣΟΦΙΑΝΟΥ, καθηγητή Ιονίου Παν/μίου, - Η Μονή Δουσίκου και ο χειρόγραφος πλούτος της	15
ΦΩΤΙΟΥ ΑΡ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, καθηγητή Παν/μίου Αθηνών, ΦΩΤΕΙΝΗΣ Α. ΣΠΙΓΓΟΥ, φιλόλογου, - Το βιβλίο Προθέσεως του Ιερού Ναού Αγίας Παρασκευής Κλι- νοβού: χφo ΣΒΝΦ Παν/μίου Αθηνών αρ. 67	37
ΘΑΝΑΣΗ ΝΑΚΑ, καθηγητή Παν/μίου Αθηνών, - Το σχήμα της “ταυτολογικής διπλότητας” (όπως πραγματώνεται στα «Δημοτικά Τραγούδια της Θεσσαλίας»)	91
ΤΖΙΝΑΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ, αν. καθηγήτριας Παν/μίου Αθηνών, - «Η λιτανεία των εποχών» στην ποίηση του Ηλία Κεφάλα (Λογοτεχνική γενεαλογία και ποιητική μυθολογία του χειμώνα)	167
ΘΕΟΔΟΣΗ ΠΥΛΑΡΙΝΟΥ, λέκτορος Ιονίου Παν/μίου, - Ο Τρικαλινός ποιητής Κλαύδιος Μαρκίνας	175
ΗΛΙΑ ΚΕΦΑΛΑ, συγγραφέα, - Μίμη Νακόπουλου: “Μικρά Μυστικά”	187
ΑΓΑΘΟΚΛΗ ΑΖΕΛΗ, φιλόλογου - δρος ιστορίας, - Θεματικοί άξονες στην ποιητική συλλογή του Ηλία Κεφάλα «Τα Μνήστρα της Αβύσσου»	193

Β. ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΙΑΝΝΗ Α. ΠΙΚΟΥΛΑ, αν. καθηγητή Παν/μίου Θεσσαλίας, - Διαβάσεις και άμυνα: Από την Πύλη (Πόρτα) στα Στουρναραί- κα (Κούτσαινα) και την Ελάτη (Τύρνα)	201
ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΓΟΥΛΟΥΛΗ, δρος φιλολογίας - προϊσταμένου Γ.Α.Κ. Λαρίσης, - Τα εγκαίνια του επισκοπικού ναού του αρχαγγέλου Μιχαήλ στα Τρίκαλα (Τρίκκη) και η αναδιοργάνωση της Θεσσαλικής Εκκλησίας (1362)	219

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Κ. ΑΓΟΡΙΤΣΑ , φιλολόγου - <i>ΜΑ ιστορίας</i> , - Έκφρασις Τρίκκης (ca. 1363). Η εικόνα της πόλης και η χρήση του ιστορικού της παρελθόντος από τον Αντώνιο Λαρίσης	231
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Π. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ , δικηγόρου - <i>συγγραφέα</i> , - Τρικάλων και Κοζάνης, πόλεων και μητροπόλεων αμφίδρομες συναλλαγές με την ιστορία (1612-1912)	243
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Β. ΝΙΚΟΛΑΟΥ , φιλολόγου - <i>δρος ιστορίας</i> , - Οι συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού στην περιοχή Τρικάλων την περίοδο των οθωμανικών μεταρρυθμίσεων σύμφωνα με εκ- θέσεις των Γάλλων υποπροξένων (περ. 1856-1876)	255
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Θ. ΝΑΤΣΙΟΥ , φιλολόγου - <i>προϊσταμένου Γ.Α.Κ. Λαμίας</i> , - Ο εκ Τρίκκης λόγιος Ευθύμιος Οικονομίδης (1817-1888) και οι εφημερίδες του: «Φάρος της Όθρυος» (1856-1881), Λαμία, και 2) «Φάρος του Ολύμπου» (1881-1887), Τρίκαλα	267
ΜΑΡΟΥΛΑΣ ΚΛΙΑΦΑ , <i>συγγραφέα</i> , - Έργα και Ημέρες του πρώτου αιρετού Δημάρχου Τρικκαίων Κων/νου Ραδινού (1883-1887)	285
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΤΟΛΗ , <i>καρδιοχειρουργού - επ. καθηγητή Παν. Αθηνών</i> , - Νέα στοιχεία για το «Ολοκαύτωμα της Κουτσούφλιανης»	299
ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΑΘ. ΚΟΥΦΟΓΙΑΝΝΗ , <i>φιλολόγου</i> , - Το Αγροτικό Κίνημα στη Δυτική Θεσσαλία και η συμβολή των Μεγάλων Καλυβίων Τρικάλων (1906-1926)	305
ΜΑΡΙΑΝΟΥ Δ. ΚΑΡΑΣΗ , <i>καθηγητή Παν/μίου Θεσ/νίκης - αγτ. μέ- λους Ακαδημίας Αθηνών</i> , - Αλέξανδρος Βαμβέτσος - Γεώργιος Μητσόπουλος: Δύο κορυ- φαίοι Τρικαλινοί νομομαθείς	335

Γ. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΛΕΩΝΙΔΑ Π. ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΑΚΗ , <i>αρχαιολόγου-Δ/ντή ΛΔ' ΕΠΚΑ</i> , - Αρχαιολογικές έρευνες σε οικισμό της εποχής του Χαλκού στον Πλάτανο του Νομού Τρικάλων	343
ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΙΩΤΗ , <i>αρχαιολόγου - Μ.Α. αρχαιολογίας</i> , - Θεοί και ήρωες στα νομίσματα των πόλεων της Εστιαιωτίδος	365
ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑΣ ΜΑΝΤΖΑΝΑ , <i>αρχαιολόγου - Δ/ντριας 19ης ΕΒΑ</i> , - Μνημεία Δήμου Χασίων. Προτάσεις αποκατάστασης και ανά- δειξης αυτών	381
ΓΡΑΜΜΑΤΩΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΟΥΛΗ , <i>αρχαιολόγου - Μ.Α. αρχαιο- λογίας</i> , - Το τέμπλο του ναού των Αγίων Αναργύρων στα Τρίκαλα	401

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΠΠΑ, αρχαιολόγου - Μ.Α. αρχαιολογίας, - Το έργο των Χιον(ι)αδιδτών ζωγράφων στη ΒΔ Θεσσαλία και ο ανταγωνισμός εκ μέρους των ομοτέχνων τους από τη Σαμαρίνα	421
ΣΤΡΗΓΟΡΙΟΥ Ι. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ, αρχαιολόγου, δρος πολεοδομίας-χω- ροταξίας - Η πολεοδομική οργάνωση στην πόλη των Τρικάλων κατά την πρώιμη οθωμανική περίοδο (15ος-16ος αι.): Όψεις του αστικού τοπίου	451

Δ. ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, καθηγητή Παν/μίου Θεσσα- λίας, - Αρχείο Προφορικής Παράδοσης από την περιοχή Τρικάλων στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	467
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΡΑΠΤΗ, λέκτορος μυθολογίας Παν/μίου Ιωαννίνων, - Ανιχνεύοντας τον λαϊκό πολιτισμό της περιοχής Τρικάλων στους μύθους και τα παραμύθια	481
ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΡΟΥΣΙΑΚΗ, φιλόλογου, - Ο παραδοσιακός χορός στα Μεγάλα Καλύβια Τρικάλων	495
ΛΕΩΝΙΔΑ Γ. ΠΛΑΣΤΑΡΑ, δασκάλου - πτυχ. θεολογίας, - Ο χορός «κάγκελα» στην περιοχή Τζουμέρκων-Ασπροποτάμου Τρικάλων. Μουσική, εννοιολογική - σημασιολογική προσέγγιση και έρευνα	549
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΥΔΙΚΟΥ, καθηγητή Παν/μίου Θεσσαλίας, - Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα Τζούρτζιας Αθαμανίας (Φ.Α.Τ.Α.): Μετάβαση από τη μεθοριακότητα του άλλου τόπου στην ανα- παραγωγή της τζιουρτζιωτικής συλλογικότητας	563

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΣΤΑΛΗΣΑΝ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ	605
- Νέα Βιβλία	613
- Βιβλιοκρισίες	619
- Σχόλια	641
- Οδηγίες προς τους Συνεργάτες των «Τρικαλινών»	645
- Οι δραστηριότητες του Φ.Ι.Λ.Ο.Σ. Τρικάλων	647